

друга, напр. от Югославия в Италия. Там законосъдителството е много толерантно. В Италия полигамията се позволява. Често това се прави не от никакви съображения за престиж.

Илона Томова зададе много интересен въпрос. Той е хубав въпрос и може да се развие най-малко в студия, защото безспорно йерархията между отделните цигански групи съществува, но проблемът е, че тя изключително трудно се описва. Всяка група казва, че те са най-добрите, че са най-и най-! Това за тях е типично. И затова обикновено при изследванията стават грешки, защото всички групи казват, че те са най-многобройните. За йерархията на групите може да се получи индиректна информация. Един от най-верните показатели са смесените бракове. Нито една група няма да приеме смесен брак с друга низшестояща група. Има и друг вариант: ако момичето е от друга група, по-низшестояща, може временно да се вземе в групата, да поживее една-две години в нея, да роди дете, кое то се оставя в групата, а жената се връща обратно при своите. Детето остава и се смята за член на групата.

Предс. Деян Кюранов: Само един въпрос, ако мога да въмъкна. Не можем ли тук да търсим обективен индикатор? Примерно твърдата ендогамност? Това, че някоя група е известна с нея, това ли щи кара да мислим, че тя вероятно е по-главната?

Елена Марушакова: Да, това също е един от показателите, които могат да докажат някои неща. Но има и изключения - може да е много ендогамна групата и так другите групи да не влизат в смесени бракове с нея, защото е на много ниско стъпало. Такъв пример мога да дам с групите, които са от смесени бракове между цигани и евреи. С тях никой не иска да има нищо общо, защото те са на много ниско стъпало. И те са ендогамни точно по тази причина. Трябва да се използват много индикатори, за да се определи йерархията на групите. Необходими са и конкретни наблюдения - кой на кого ще подаде ръка, кой на кого ще направи път, кой с кого ще яде и т.н. Тази тема, както казах, е много обширна. Този разговор трябва да го отложим за друг път.

За криминализацията на циганите - това също е сложен въпрос. Този въпрос прекалено много се замазва от средствата за масова информация и може би трябва да го избегнем.

Цветана Георгиева: Но има ли в тяхната среда усещането за тази криминалност?

Елена Марушакова: Това зависи много от групата. Ние никога не можем да говорим за целия цигански етнос като цяло. В редица групи има запазени легенди, че на циганите е позволено да крадат,